

Regulace dřevěného obalového materiálu (DOM) s ohledem na nové Nařízení EP 2016/2031

Proč a jak je z fyto-sanitárních důvodů regulován dřevěný obalový materiál sloužící k přepravě zboží? Jaké druhy obalů podléhají této regulaci?

Dřevěný obalový materiál ve formě obalových beden, bedniček, přepravek, bubnů a podobných dřevěných obalů, palet, ohradových palet a jiných přepravních podložek, nástavných rámců palet, jakékoliv výdřevy, klínů použitý k přepravě předmětů všeho druhu (včetně dřeva určeného pro podepření, proložení nákladu, klínů), s výjimkou surového dřeva o tloušťce 6 mm nebo menší a dřeva zpracovaného pomocí lepidla, tepla a tlaku, nebo jejich kombinací, vyvážený do třetích zemí (pokud země přistoupila ke standardu), musí být prostý kůry s výjimkou libovolného počtu jednotlivých zbytků kůry, jejichž šířka (při libovolné délce) nesmí přesahovat tři centimetry nebo, pokud je širší než tři centimetry, nesmí mít plochu převyšující 50 centimetrů čtverečních a musí být podroben jednomu ze schválených ošetření stanovených v příloze I Mezinárodního standardu FAO pro fyto-sanitární opatření č. 15 Pokyny pro regulaci dřevěného obalového materiálu v mezinárodním obchodu (ISPM No. 15 - k dispozici na webových stránkách ÚKZÚZ – záložka [Dovoz a vývoz rostlin](#)). K tomuto mezinárodnímu standardu se připojila většina států světa (seznam podmínek států je v příloženém souboru a nemusí být úplný s ohledem na měnící se podmínky). Smyslem tohoto opatření je omezení rizika zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů, které jsou vázány na dřevěný obalový materiál, a je prokázáno, že se tímto způsobem šíří. V současné době se především jedná o hádátka *Bursaphelenchus xylophilus*, tesaříky rodu *Monochamus sp.*, kozlíčky rodu *Anoplophora spp.* a krasce *Agrilus planipennis*.

Schváleným ošetřením je tepelné ošetření (HT=heat treatment), ošetření methylbromidem (MB=methylbromid), mikrovlnné ošetření (DH=dielectric heating), nově též ošetření sulfurylfluoridem (SF) a obalový materiál (včetně pomocného dřeva) musí být opatřen značkou, podle přílohy II Mezinárodního standardu FAO pro fyto-sanitární opatření č. 15 Pokyny pro regulaci dřevěného obalového materiálu v mezinárodním obchodu, která potvrzuje, že dřevěný obalový materiál byl podroben schválenému fyto-sanitárnímu opatření (vzory značek dále v textu). Mezinárodní standard se týká dřeva surového, netýká se dřeva, které již prošlo zpracováním za pomoci tlaku a tepla, to znamená, že se netýká překližky, OSB desek, dřevotřísky, lisovaných nosných špalků palet apod. Takové obaly nenesou žádné fyto-sanitární riziko a standard ISPM 15 se na ně nevztahuje, nepožaduje se jejich ošetření a zcela logicky ani označení. Na obaly, které nejsou předmětem dovozních fyto-sanitárních podmínek, není možné vystavit rostlinolékařské osvědčení (Phytosanitary certificate).

Kde najdu informace o podmínkách fyto-sanitárního ošetření DOM při dovozu zboží do zemí EU včetně ČR?

Podmínky pro dovoz jsou stanoveny v čl. 43 PHR, který uvádí, že dřevěný obalový materiál, ať již se při přepravě předmětů jakéhokoliv druhu skutečně používá, či nikoliv, smí být na území Unie dovezen, pouze pokud splňuje požadavky standardu ISPM č. 15, tzn. že byl podroben některému ze schválených ošetření a označen patřičnou značkou. To znamená, že jakýkoliv obalový materiál směřující do EU, musí být podroben jednomu ze schválených ošetření podle standardu ISPM č. 15. V současné době jsou povoleny metody fyzikální – tepelné ošetření, mikrovlnné ošetření a

chemické – ošetření methylbormidem nebo sulfurylfluoridem. Obaly nebo i jakékoliv pomocné dřevo musí být náležitě označeno určenou značkou. Zavedení dalších metod se připravuje.

Kde najdu informace o podmínkách fyto-sanitárního ošetření DOM při vývozu zboží do zemí mimo EU?

Informace o podmínkách jednotlivých států a jejich podmínky, které se týkají dřevěného obalového materiálu a dřeva použitého k transportu zásilky, lze nalézt na webových stránkách ÚKZÚZ, a to v části průvodce implementací ISPM č. 15.

Odkaz:

<http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/dovoz-vyvoz/dreveny-obalovy-material/informace-k-susarnam/pruvodce-implementaci-IPSM15.html>

The screenshot shows a web browser displaying a page titled 'vystavuje k záležitosti mimo jiné podléhající požadavkům ISPM 15. Toto osvědčení vystavuje pouze Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský prostřednictvím Odboru dovozu a vývozu!'. Below the title, it states 'Od 2014 v ČR nové formuláře rostlinolékařských osvědčení!'. The page lists several countries with their respective requirements:

- AL (Albánie)** - oznamila, že dřevěné obaly dopravními záležitostmi dovážené na území Albánie musí být ošetřeny požadavky ISPM 15, tzn. být řádně ošetřeny a označeny. **Rostlinolékařské osvědčení není vyžadováno.**
- DZ (Alžírsko)** - oznámilo, že vyžaduje, aby dřevěné obaly dovážené se zásilkami na území Alžírsko splňovaly požadavky ISPM 15. Požadavek na záležitostech s účinností od 1. 1. 2010. **Rostlinolékařské osvědčení je vyžadováno.**
- AR (Argentina)** - oznámila, že bude zavádět ISPM 15 postupně. První zavedení bude s účinností od 1. ledna 2006 (aktualizace 26.9.2005). Požadována deklarace o způsobu s ohledem prohlášením, že dřevěný obalový materiál je při dovozu prostý kůry, hmyzu a poškození způsobeným hmyzem, a kromě toho musí být tyto dovozy oznámeny SENASA a Generálnímu ředitelství cíl. **Vystavení rostlinolékařského osvědčení není požadováno.**
- AM (Arménie)** - splňuje plnění požadavků standardu ISPM 15. **Není požadováno vystavení rostlinolékařského osvědčení.**
- AU (Austrálie)** - informovala dovozce, že australské požadavky zakazují vstup dřevěným výrobkům a původním zamořeními. Bylo oznámeno, že ošetření dle ISPM 15 není smrtelné pro houby způsobující zamoření dřeva, a že tepelné ošetření bez redukce vlhkosti dřeva (vysušení) spíše podporuje růst a náchylnost dřeva k napadení těmito houbami. Příznaky zamoření dřeva (podleštější na obaly) může znamenat zastavení zásilky ve vstupním místě a také je možné její vrácení zpět do země vývozu. **Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský doporučuje dřevěné obaly pro vývoz do Austrálie osušit na vlhkost pod 20%. Tyto mohou být označeny symbolem KD (dřeviny) pro umělé vysušení dřeva, ale toto označení nesmí být součástí značky IPPC (viz standard ISPM 15, 2009). Každé dřevo, včetně umělé vysušeného má tendenci absorbovat vlhkost během dlouhé přepravy v kontejneru. Vysušení (kdy dřeviny) negarantuje, že škůlec se neodchytí. Austrálie - implementovala ISPM 15 a od 1. ledna 2006 požaduje, aby všechny dřevěné obalový materiál a pomocné dřevo byl v souladu s ISPM 15 a označen šablou JIS (111). Kromě toho velká dřevěná obalový materiál v ACSI hotové je Industry No. 19 (šablou JIS 111). Příklad deklarace dovozatele/balby je uveden dne 23.**

At the bottom of the page, there is a cookie consent banner: 'Tyto webové stránky využívají k analýze návštěvnosti soubory cookies. Pokud vás internetový prohlížeč má v nastavení cookies povoleny, je nezbytný váš souhlas s použitím této technologie. [více informací](#)' with buttons 'Souhlasím' and 'Nesouhlasím'.

Informace jsou průběžně aktualizovány, popř. je možné kontaktovat přímo pracoviště ÚKZÚZ.

Chci vyrábět dřevěné obaly v souladu s ISPM 15, co musím udělat? Co je standard ISPM 15 a kde najdu příslušné podmínky v předpisech EU a ČR?

Technická zařízení k hubení škodlivých organismů (sušárny) jsou používána k fyzikálnímu nebo chemickému ošetřování dřevěného obalového materiálu v souladu s mezinárodním standardem FAO ISPM 15, kterým je regulován pohyb dřevěného obalového materiálu v mezinárodním obchodu.

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) jako národní orgán ochrany rostlin dle mezinárodní úmluvy pro ochranu rostlin IPPC zabezpečuje plnění požadavků vycházejících z výše uvedených dokumentů.

Požadavky na provozování sušáren dřeva a povinnosti jejich provozovatelů jsou stanoveny v článcích 96, 97 a 98 PHR, dále zákonem č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění. Ustanovení § 68 zákona jsou prováděna

vyhláškou č. xx/2019 Sb., o technických zařízeních a o označování dřevěného obalového materiálu (vyhláška je ve schvalovacím procesu).

Subjekty provozující sušárny dřeva používané k ošetřování dřevěného obalového materiálu jsou na základě kontroly funkční způsobilosti zapsány do rejstříku provozovatelů a jsou jim vydávána osvědčení k výkonu uvedené činnosti společně se vzorem mezinárodní značky, kterou jsou ošetřené dřevěné obaly po ošetření označovány.

Od 14.12.2019 dojde k určitým úpravám.

1. Jakýkoliv provozovatel, který provádí označování podle [č. 98](#), mají povinnost být registrováni v souladu s čl. 65 odst. 1 písm. d). Tato povinnost však neplatí pro provozovatele, kteří jsou již vedeni v jiném úředním registru. To znamená, že ÚKZÚZ nebude vyžadovat žádnou další registraci, pokud je již subjekt zapsán v Obchodním nebo Živnostenském rejstříku (má své IČO).
2. Oprávnění provádět označování a opravovat dřevěný obalový materiál se udělí, pokud provozovatel disponuje znalostmi nezbytnými k ošetření DOM, dřeva a jiných předmětů a provozuje zařízení a má vhodné vybavení k provedení určitého ošetření. Ověřování znalostí bude probíhat formou e-learningového kurzu s hodnotícím testem. Při podání žádosti o oprávnění k ošetřování dřeva, dřevěného obalového materiálu a jiných předmětů dostane subjekt přihlašovací údaje do [Elektronického Vzdělávacího Systému ÚKZÚZ](#), kde mu bude nabídnut kurz pro získání znalostí a test pro ověření znalostí. Test bude sestaven systémem a bude obsahovat třicet náhodně vybraných otázek. Pro úspěšné vykonání testu je zapotřebí zodpovědět správně 25 otázek. Počet opakování kurzu není omezen, je omezena doba, po kterou bude mít žadatel ke kurzu přístup, a to 30 dnů.
3. Oprávnění bude udělováno na dobu neurčitou.
4. Každý oprávněný provozovatel bude minimálně jednou ročně podléhat kontrole plnění podmínek ošetření a označení.
5. V případě zjištění závad, bude oprávnění provozovateli odejmuto, se všemi důsledky, které s tím souvisí.
6. Pro získání oprávnění bude muset žadatel zpracovat podrobný technologický postup, který bude zahrnovat popis nákupu dřeva, jeho skladování, způsob naskladnění, označení, ošetření a proškolení pracovníků.

Chci podat žádost o oprávnění k provádění tepelného ošetřování dřeva pro výrobu DOM, jaké podmínky musím splnit a komu žádost podat?

[Žádost](#) je v tomto směru standardizovaná a musí obsahovat [technologický postup](#), jak bude konkrétní ošetřování a označování probíhat. V případě nedodržení technologického postupu, bude postupováno v souladu s čl. 98 odst. 4 PHR (povede k odejmutí oprávnění). Žádost je odlišná s ohledem na to, pro jakou činnost se provozovatel hodlá registrovat – ošetřování dřeva a dřevěných obalů nebo výroba dřevěných obalů, technologické listy jsou rozděleny podle způsobu používaného ošetřování.

Jaké poplatky se vztahují k vydání oprávnění k provádění tepelného ošetřování dřeva pro výrobu DOM?

Poplatky jsou stanoveny vyhláškou č. 221/2002 Sb., o náhradách nákladů za odborné úkony prováděné ÚKZÚZ, ve znění pozdějších předpisů. Pokud jde o vydání oprávnění pro ošetřování

dřeva a dřevěných obalů, je poplatek stanoven na 4400 Kč (položka M2), v případě udělení opětovného oprávnění je poplatek stanoven na 3300 Kč (položka M3) a pro výrobce dřevěných obalů je poplatek stanoven na 2750 Kč (položka M4).

Musím splnit nějaké fyto-sanitární podmínky také jako oprávněný výrobce dřevěných obalů?

Opravy dřevěných obalů jsou upraveny čl. 97 PHR, který říká, že se takový obalový materiál opraví pouze tehdy, pokud jsou splněny příslušné podmínky. Těmito podmínkami je, že osoba provádějící opravu je registrovaným oprávněným provozovatelem, použitý materiál a ošetření jsou způsobilé k opravě a označení je případně opětovně provedeno. Tyto podmínky nemusí být splněny, pokud jsou všechny značky z obalu odstraněny.

Čemu věnovat pozornost při uvádění dřevěných obalů na trh?

Obecně platí, že obal musí být bez kůry, je povoleno jen zbytkové množství kůry v rozsahu pásů o šířce max. 3 cm, pokud tuto šířku překročí, tak do plochy 50 cm². Každopádně většina států takové obaly podrobuje kontrole, a některé považují za nevyhovující i toto max. stanovené množství kůry. Dále musí být obal bez přítomnosti živých stádií škodlivých organismů, ideálně bez jakýchkoliv příznaků napadení dřevokazným hmyzem (velký problém pro USA, Japonsko, Austrálii, Brazílii atd.). Obal musí být náležitě a viditelně označen, ne červenou nebo oranžovou barvou. Důležité je, aby bylo obal označen přesně některou ze značek, které uvádí standard ISPM č. 15. Pozor při vývozu jakéhokoliv zboží do US, že zásilka nesmí obsahovat ani žádný invazní druh. V takovém případě je zásilka ošetřena na náklady vývozce.

Co si zkontrolovat při přebírání dřevěných obalů určených k převozu zboží do zemí mimo EU?

Zkontrolujte si, zda je výrobce obalu oprávněný k označování dřevěných obalů. Ujistěte se, zda má obal čitelné a úplné značky, zda obsahuje kůru, a pokud ano, tak zda v max. povoleném množství. Obal nesmí být napaden škodlivými organismy, ideálně, pokud je dřevo čisté, bez jakýchkoliv poškození dřevokazným hmyzem.

Tyto úkony je ideální uskutečnit při převzetí zboží (obalů), kdy je možné uplatnit reklamaci. Podmínky uveďte ideálně i do smlouvy.